

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 0 4 2 A 3 0 1 1 2

JESENSKI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 2

Pisanje besedila na književno temo

Sobota, 28. avgust 2004 / 60 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik ter slovar (slovensko-slovenski ali italijansko-slovenski). Izpitni poli je priložen konceptni list.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro na označeno mesto zgoraj na tej strani in na konceptni list.

V tej izpitni poli je odlomek z navodili za pisanje besedila na književno temo.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Naloge, pisane z navadnim svičnikom, se točkujejo z nič (0) točkami. Pišite razločno. Če se zmotite, napačen zapis prečrtajte in napišite novega. Pisanje s samimi velikimi črkami (verzalkami) se točkuje z nič (0) točkami.

Na konceptni list pišite samo načrt. Načrt se ne upošteva pri ocenjevanju.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 3 prazne.

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

VODENA INTERPRETACIJA

Marjan Tomšič, ŠAVRINKE (odlomek)

Marjan Tomšič: Šavrinke. Ljubljana: ČZP Kmečki glas, 1986. 32-33.

KATINA SI ŽELI KUPITI OSLA

Katina je dolgo hodila po jajca samo s plenjerjem, se pravi brez osla. In njena največja želja je bila, da bi si osla čimprej kupila. Celu ponoči je sanjala o tem: da stopa ob njej, da se jezi nanj, da mu prigovarja, da jo nosi na hrbtu ...

Ali osla kupiti ni bilo lahko. Šavrinke, ki je imela osla, je bila nekaj več kot druge. Zato si je Katina želela tovariča bolj kot ženina.

Sicer pa je bilo eno z drugim tesno povezano. Najprej si je morala prigarati osla, z oslom pa šolde, in s šoldi si bo kupila koreda; počasi, kos za kosom. In ko bo imela osla in koreda, ji ne bo težko dobiti ženina. Saj so moški že od nekdanj tako gledali: Je Šavrinke? Dobro. Ima tovara? Prav. Si je nakargala bala? Dobro. Potem so jo vzeli, ker so vedeli, da je pridna in da bo prav pri hiši.

Česa vsega ni Katina storila, da bi si kupila osla! Jeseni je nabirala ruj, nabirala in trla je čupin, spomladi je tekala po travnikih in trgala ivanjščice in druge rože. S plenjerjem je lazila vsak ponedeljek v Istro in zlagala vanj jajca; nekaj jih je kupila za lire, nekaj jih je zamenjala za robo. Tako iz meseca v mesec.

Nekega dne, bilo je v pozni jeseni, ko so bregovi pisano žareli in je bila svetloba kristalno čista – se je zgodilo. Vračala se je iz Karojbe. Ogromen plenjer, poln jajc, se je pozibaval na glavi v ritmu hoje. Hodila je že dobro uro ali več. Misli so ji tavale kdo ve kje, po vseh mogočih poteh. Včasih so utrujene zastajale ali izginjale v trdo otopelost. Noge je premikala samodejno, vse njeno telo je valovilo v neprestanem naporu. Topoli, ki so dvigali orumenele veje proti nebu v svoji večni molitvi, so drseli nazaj. Dolga, a ozka dolina ji je bežala pod nogami.

Nenadoma jo je sunil iz zamaknenosti močan moški glas:

"Šavrinke lipa moja, kaj se mučiš! Zakaj ne kupiš tovariča? Vidi imam dva. Enega ti prodam."

plenjer – okrogla košara z ravnim dnom in navadno z majhnima ročajema
tovarič, tovar – osel
šoldi – denar
koreda, bala – dota
nakargati – pridobiti si
čupin – brinj

NAVODILA

- Besedilo umestite v književno obdobje ali v književno smer in povzemite odlomek.
- Razložite, zakaj je bil osel za Katino in Šavrinke nasploh tako pomemben. Kaj vse je Katina počela, da bi ga lahko kupila? Svojo razlago Katinine želje utemeljite tudi s primerom iz odlomka.
- Povzemite ugotovitve o Katininih željah in izrazite svoje mnenje o njenih prizadevanjih. Presodite, ali je prihodnost mladega človeka odvisna predvsem od njegovega prizadevanja, in utemeljite presojo s primerom iz svojega življenja ali iz drugih znanih izkušenj.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN